

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European - Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020
Axa Prioritară 6: Educație și competențe / Operațiune compozită OS 6.5, 6.6. Îmbunătățirea competențelor
personalului didactic din învățământul preuniversitar în vederea promovării unor servicii educaționale de
calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Titlu proiect: „Profesionalizarea carierei didactice - PROF”
Cod proiect: POCU/904/6/25/146587
Beneficiar: Ministerul Educației
Partener 2 - Universitatea Transilvania din Brașov
Perioada de implementare – 1 aprilie 2021 – 31 decembrie 2023*

AVIZAT,
Responsabil local partener,
Conf. Univ. Dr. Mihaela VOINEA

Practica pedagogică în sistem online și blended-learning

Evidențierea aspectelor ascunse ale practicii pedagogice reprezintă un aspect care a preocupat continuu specialiștii din domeniul Științelor educației. Chiar dacă la suprafață predarea poate părea simplă și ușoară, aceasta implică procese de gândire complexe ce utilizează diverse abilități, obiceiuri, credințe și experiențe (Trevisan & Smits, 2023).

Fenstermacher (1986) a evidențiat că formarea profesorilor ar trebui să se ferească de a-i pregăti pe viitorii profesori pentru executarea apatică a unor comportamente de predare scriptice. În schimb, pregătirea ar trebui să se concentreze pe un raționament solid despre predare și pe o practică competentă.

Pornind de la acest fundament, specialiștii din domeniul curriculumului au lansat conceptul integrat de raționament și acțiune pedagogică. Ca punct de plecare al acestui ciclu, a fost identificat conținutul didactic ca fiind conținut în texte, obiective didactice sau seturi de idei. De aici, se desfășoară un ciclu de raționament pedagogic, care implică înțelegerea, transformarea, instruirea, evaluarea și reflecția. Acest ciclu începe și se încheie cu înțelegerea. Baza acestui ciclu o constituie baza de cunoștințe în continuă dezvoltare a fiecărui profesor,

având în centrul ei cunoștințele de conținut pedagogic. Prin urmare, calitatea acestui raționament și acțiune pedagogică poate să difere considerabil între studenții care se pregătesc să devină profesori.

Stagiile de practică pedagogică sunt o parte esențială a formării viitorilor profesori, deoarece acestea oferă o acțiune didactică autentică care permite exersarea întregului ciclu de raționament și acțiune pedagogică. Cu toate acestea, combinația de cunoștințe și acțiune didactică în cadrul stagiilor nu este o cale directă către obținerea unui nivel ridicat de competențe didactice și există îndoieli considerabile cu privire la măsura în care aceste stagii contribuie la formarea competențelor didactice.

Numărul mic de ore, accesul limitat al studenților la activitățile specifice din cadrul unităților școlare nu le permite studenților care se pregătesc pentru o carieră didactică să își formeze o imagine clară și completă asupra vieții profesionale pentru care se pregătesc. Pentru a reduce acest inconvenient, cercetători din țări diferite au încercat să găsească modalități de diminuate a fenomenului. Una dintre soluțiile propuse a fost obținerea de modalități de compensare a deficitului de timp pe care studenții îl pot petrece în școala care asigură practica. Astfel că s-au propus activități de mentorat care se pot desfășura atât online cât și în sistem blended-learning.

Analizând studii recente de specialitate, am extras câteva dintre avantajele utilizării unor astfel de activități realizate în regim online sau/ și blended-learning:

- **Accesibilitate sporită:** Stagiile de practică pedagogică online pot oferi oportunități pentru viitorii profesori de a dobândi experiență practică, indiferent de locația lor geografică. Aceștia pot participa la stagii organizate de școli de oriunde din lume.
- **Flexibilitate:** Stagiile de practică pedagogică online oferă adesea o mai mare flexibilitate în ceea ce privește programarea timpului și a activităților specifice. Stagiarii își pot finaliza sarcinile și temele în ritmul propriu, ceea ce face mai ușor să echilibreze stagiul cu alte angajamente.
- **Integrarea tehnologiei:** Stagiile online le permit studenților să își dezvolte competențele digitale și abilitățile în domeniul tehnologiilor educaționale. Aceștia pot dobândi experiență în utilizarea platformelor de învățare online, a claselor virtuale și a altor instrumente digitale utilizate în mod obișnuit în mediile educaționale moderne.

- **Învățarea prin colaborare:** Stagiile online pot facilita colaborarea și crearea de rețele între stagiari, mentori și colegi educatori. Discuțiile virtuale, forumurile online și videoconferințele pot fi folosite pentru a face schimb de idei, pentru a împărtăși experiențe și pentru a căuta îndrumare din partea profesioniștilor din domeniu.
- **Experiență de învățare personalizată:** Prin intermediul stagiilor online, stagiarii se pot implica în experiențe de învățare personalizate, adaptate la interesele și obiectivele lor specifice. Aceștia pot avea ocazia de a lucra cu diverse populații de elevi, de a explora diferite metodologii de predare sau de a se concentra asupra unor domenii specifice.

Cu toate acestea, realizarea online a stagiilor de practică pedagogică poate întâmpina diverse provocări. Iată câteva dintre ele:

- **Interacțiunea limitată cu elevii:** În mediul online, studenții care urmează stagiile de practică pot avea o interacțiune limitată sau mai puțin directă cu elevii. Aceasta poate afecta dezvoltarea abilităților de gestionare a clasei, comunicare și adaptabilitate la nevoile individuale ale elevilor.
- **Accesul la resurse și tehnologie:** Uneori, stagiilor le poate fi dificil să aibă acces la resursele necesare sau tehnologia adecvată pentru a-și susține activitățile didactice online. Lipsa unei conexiuni stabile la internet sau a echipamentelor necesare poate fi o provocare majoră.
- **Supravegherea și feedback-ul limitate:** Într-un mediu online, supervizarea și monitorizarea stagiilor pot fi mai dificile pentru mentori și profesori supervizori. Observarea directă a practicii și furnizarea de feedback în timp real pot fi limitate, ceea ce poate afecta dezvoltarea și îmbunătățirea abilităților didactice ale stagiilor.
- **Adaptarea la mediul online:** Trecerea la un mediu de practică online necesită o adaptare rapidă și o învățare a noilor instrumente și platforme digitale utilizate în educație. Stagiilor le poate fi dificil să se familiarizeze cu aceste tehnologii și să le integreze eficient în activitățile lor de predare.
- **Interacțiunea socială și construirea relațiilor:** Stagiile de practică pedagogică oferă, în mod tradițional, oportunități de interacțiune socială între stagii, colegi și cadrele

didactice. Într-un mediu online, aceste interacțiuni sociale pot fi reduse sau absente, ceea ce poate afecta dezvoltarea profesională și sprijinul emoțional al stagiilor.

- Evaluarea și monitorizarea performanței: Evaluarea și monitorizarea performanței stagiilor într-un mediu online pot fi mai complexe. Lipsa interacțiunii directe și a observării în timp real poate afecta procesul de evaluare a abilităților didactice și a progresului stagiilor.

Pentru a depăși aceste provocări, este important să se ofere stagiilor sprijin și resurse adecvate, să se asigure o comunicare eficientă între toate părțile implicate și să se încurajeze studenții să se implice activ în învățarea online și în dezvoltarea abilităților pedagogice.

Literatura de specialitate evidențiază un set de strategii care pot contribui la depășirea dificultăților în realizarea online a stagiilor de practică pedagogică. Dintre acestea amintim:

- Comunicare deschisă și clară: Este esențial să se mențină o comunicare constantă între studenți, mentori și profesori supervizori. Să li se ofere studenților oportunitatea de a-și exprima îngrijorările, întrebările și nevoile, iar mentorii și profesorii supervizori să ofere feedback regulat și ghidare pentru a ajuta la depășirea dificultăților.
- Utilizarea tehnologiei și resurselor adecvate: Extrem de important este ca decizia de implementare a activităților în sistem online și blended learning să fie însoțită de măsuri adecvate precum: acces la tehnologia și resursele necesare pentru a desfășura activitățile de predare online, organizarea de sesiuni de formare și instruire pentru a-i ajuta să se familiarizeze cu platformele și instrumentele digitale folosite în mediul online.
- Observații și feedback virtual: Profesorii supervizori trebuie încurajați să utilizeze diferite metode pentru a observa și monitoriza practica studenților online. Acestea pot include înregistrări video ale lecțiilor, sesiuni de observare în direct prin platforme de videoconferință sau analiza și discuția materialelor și planurilor de lecție.
- Colaborare și învățare între colegi: Sunt necesare demersuri de încurajare a interacțiunii între studenți prin intermediul grupurilor online, forumurilor de discuții sau sesiunilor de întâlniri virtuale. Studenții pot împărtăși experiențe, strategii și resurse, contribuind astfel la construirea unui sprijin social și profesional reciproc.

- Flexibilitate și adaptabilitate: Este necesar ca studenții să fie încurajați să fie flexibili și deschiși la schimbări și adaptări în mediul online. Mentorii trebuie să încurajeze găsirea de soluții creative și inovatoare pentru a răspunde nevoilor elevilor și a depăși provocările specifice mediului online.
- Feedback constructiv și dezvoltare continuă: Mentorii și profesorii supervizori ar trebui să ofere studenților feedback constructiv și orientare pentru a-i ajuta să-și dezvolte abilitățile didactice în mediul online. Să se ofere studenților oportunități de auto-reflecție și de planificare a obiectivelor de dezvoltare continuă.

Bibliografie

Aderibigbe, S. A., AbdelRahman, A. R. A., & Al Othman, H. (2023). Using Online Discussion Forums to Enhance and Document Students' Workplace Learning Experiences: A Semi-Private Emirati University's Context. *Education Sciences*, 13(5), 458.

Freire-Ribeiro, I., Mesquita, E., & Sanches, A. (2022). The Pedagogical Internship During the Lockdown: Narratives of Future Teachers. In *ICERI2022 Proceedings* (pp. 6788-6795). IATED.

Lampadan, N., Naltan, C. U., & Maidom, R. (2023). Challenges with Online Teaching Internship and Coping Strategies: A Phenomenological Study of Lived Experience of Student-Teachers During the Covid-19 Pandemic. In *9TH INTERNATIONAL SCHOLARS' CONFERENCE PROCEEDINGS*.

Lin, Y. L., & Wang, W. T. (2023). Analysis of the social interaction of perceived problem-based learning performance in internship courses. *Journal of Computer Assisted Learning*, 39(1), 194-209.

Makhambetova, Z. T., & Magauova, A. S. (2023). Professional Competences in the Context of Inclusive Education: A Model Design. *European Journal of Educational Research*, 12(1).

Pepito, G. M. (2022). Student Teaching Internship Amidst the Pandemic: The Lived Experiences of Early Childhood Education Student Interns. *Multicultural Education*, 8(3).

Perkins, J., & Irwin, A. (2023). The practice of online internships. *The Routledge International Handbook of Work-Integrated Learning*, 9.

Prakasha, G. S., & Kenneth, A. (2023). Teaching Internship—The Way Forward. *Teacher Education: An Analytical Approach to Internship Practices Around the World*.

Ricaurte, M., Ordóñez, P. E., Navas-Cárdenas, C., Meneses, M. A., Tafur, J. P., & Viloria, A. (2022). Industrial Processes Online Teaching: A Good Practice for Undergraduate Engineering Students in Times of COVID-19. *Sustainability*, 14(8), 4776.

Sazanova, M., & Morozova, M. (2022). Peculiarities of Organization of Students' Online Educational Internship. *ARPHA Proceedings*, 5, 1483-1495.

Smith, A. W., Canzonetta, J. N., Fedewa, K., & Birdsall, K. (2023). Building and sustaining undergraduate English internship programs during and after the COVID-19 pandemic. *Journal of University Teaching & Learning Practice*, 20(2), 13.

Tollison, W. T. (2023). An ecological pedagogy of embeddedness: Theological education for human flourishing. *Teaching Theology & Religion*.

Trevisan, O., & Smits, A. (2023). Probing the quality of preservice teachers' pedagogical reasoning & action (PR&A) in internships. *Teaching and Teacher Education*, 125, 103983.

Elaborat de POPA DANIELA,
Expert în implementare curriculară cu abilități TIC, Cod COR – 235104